

**4 November
2022**

**Duurzaamheid
in de
Mondzorg**

*Najaars-
Vergadering
NTG*

Najaarsvergadering van het Nederlandsch Tandheelkundig Genootschap

Datum : vrijdag 4 november 2022
Thema : “Duurzaamheid in de Mondzorg”
Moderator : Mr. Alexander Tolmeijer
Locatie : In de Driehoek,
Willemsplantsoen 1 C
3511 LA Utrecht

Aanvang : 10.00 uur, ontvangst vanaf 09:30 uur

AGENDA VOOR DE 306de HUISHOUDELIJKE LEDENVERGADERING

1. Opening
2. Ingekomen stukken en mededelingen
3. Notulen van de 305de ledenvergadering (bijlage I)
4. Voordrachten en stemming nieuwe leden (bijlage II)
5. Stemming 2^e termijn bestuursleden (bijlage III)
6. Begroting 2023 van de penningmeester (bijlage IV)
7. Uitslag stemming nieuwe leden en herbenoeming bestuursleden
8. Aankondiging voorjaarsvergadering 2023
9. Wat verder ter tafel komt
10. Rondvraag
11. Sluiting

Duurzaamheid NTG

Inhoud

Programma	4
Duurzame mondzorg.....	5
Dagvoorzitter 250 woorden	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Li An Phoa, drinkbare rivieren	7
Brett Duane, sustainable healtcare.....	9
Michiel Lieshout, je eigen praktijk verduurzamen	10
Ira van Eelen, alternatieve proteïnen.....	11

Programma

Programma Voorjaarsvergadering NTG

Datum: Vrijdag 4 november 2022

Plaats: In de Driehoek
Willemsplantsoen 1C
3511 LA Utrecht

Duurzame mondzorg

Dagvoorzitter Mr. A.P.R. Tolmeijer

09:30-10:00 Ontvangst

10:00-10:45 Huishoudelijke vergadering

11:00-11:15 Opening door de dagvoorzitter

11:15- 12:00 Li An Phoa, Drinkbare rivieren

12:00-12:30 Brett Duane, sustainable healthcare

12:30-13:30 Lunch

13:30-14:30 Michiel Lieshout, je eigen praktijk verduurzamen

14:30-15:15 Brett Duane, sustainable healthcare

15:15-15:45 Theepauze

15:45-16:30 Ira van Eelen, alternatieve proteïnen

16:30-17:00 Debat onder leiding van moderatoren

17:00 Afsluiting en borrel

Duurzame mondzorg

Duurzame mondzorg krijgt de laatste jaren eindelijk meer aandacht in Nederland. Recent publiceerde de KNMT een praktijkwijzer voor verduurzaming van de mondzorg: https://duurzamepraktijk.knmt.nl/duurzame_mondzorgpraktijk/cover

De praktijkwijzer staat vol duurzame tips. Maar als we een stapje terug doen, waarom is duurzaamheid nu zo belangrijk? Lian Phoa neemt ons mee op reis naar een ideaal van drinkbare rivieren. Lian is een veelgevraagd spreker, we zijn blij dat zij bereid is om de aftrap van dit thema voor haar rekening te nemen. Brett Duane deed al bijzonder veel onderzoek naar sustainability voordat dit 'populair' werd. Hij heeft een goede band met Nederland en spreekt ook Nederlands. Los daarvan gaat hij graag discussie aan over wat zinvol is en wat misschien op het eerste gezicht duurzaam lijkt, maar het toch niet is.

Een van zijn zorgen is het gebrek van coördinatie van het onderzoek. Het is twee over twaalf, geen tijd meer om te verliezen met niet duurzame mondzorg.

Michiel Lieshout is een restauratief tandarts met een passie voor duurzaamheid. Hij geeft veel lezingen over dit onderwerp en is betrokken bij de praktijkwijzer van de KNMT, en ook initiatieven zoals het recyclen van onze mondmaskers. Michiel is een echte algemeen practicus met een eigen praktijk. Tot slot stappen we weer naar de rand van de mondzorg. Ira van Eelen is gepassioneerd over mondzorg met diverse projecten voor de jeugd, maar ook over alternatieven voor vlees. Omdat onze gebitten gezonder worden, kunnen we langer kauwen en blijven we gezonder, maar we moeten ook ons gedrag aanpassen om te zorgen dat de aarde gezond blijft.

Alexander Tolmeijer, dagvoorzitter

Alexander studeerde Tandheelkunde en Rechten. Naast praktiserend tandarts is hij ondernemer en oprichter van onder andere MedischOndernemen. Verder was hij onder andere penningmeester /vice voorzitter van de KNMT en penningmeester van de VvAA en het NTvT.

Samen met Elsbeth Nijhoff helpen zij meer dan 7 jaar met Dentiva tandartsen en mondhygiënisten. Gebruikmakend van praktijk kengetallen en onderzoek in de praktijk geeft hij een groot inzicht in de bedrijfsvoering binnen de praktijk.

Hij is medeoprichter van MisWsoftware een pakket dat meer inzicht geeft over praktijkvoering, benchmarks en trends in de praktijk op basis van de eigen praktijksoftware.

Met behulp van onder andere Lean Six Sigma en DiSC begeleiden wij tandheelkundige teams, die tot betere resultaten willen komen op het gebied van organisatie, patiëntcommunicatie en samenwerking. Tandartsen en mondhygiënisten die een eigen praktijk willen starten begeleiden ze van keuze tot daadwerkelijk starten.

De afgelopen jaren richt Dentiva zich met Michiel Lieshout ook op het thema duurzaamheid.

Li An Phoa, drinkbare rivieren

Fotograaf: Janita Sassen

Li An Phoa (1980) studeerde bedrijfskunde, filosofie en systeemecologie. Ze is oprichter van Drinkable Rivers en de nomadische buitenschool Spring College. Daarnaast geeft ze wandelcolleges op Business Universiteit Nyenrode en de Internationale School voor Wijsbegeerte.

Li An is niet alleen een systeemdenker, maar bovenal een systeemdoener. De afgelopen jaren wandelde ze meer dan 18.000 kilometer op vijf continenten en onderweg verrichtte ze onderzoek, gaf ze les en spoorde mensen aan tot actie. In 2018 liep ze 1.000 kilometer langs de Maas, van de bron in Frankrijk tot de monding in de Noordzee. Die wandeling vormde de start van Mayors for a Drinkable Meuse, een internationaal burgemeestersnetwerk voor een drinkbare Maas. Ook zette Li An met haar stichting een ambitieus burgeronderzoek op dat mensen wereldwijd in staat stelt om de gezondheid van beken en rivieren te onderzoeken.

Over haar avontuurlijke leven en haar streven naar een wereld met drinkbare rivieren schreef Li An in 2021 met haar partner het boek *Drinkbare rivieren: een reis, een droom, een levenswerk*, gepubliceerd door uitgeverij Atlas Contact. Over haar wandeling langs de Maas werd een 3-delige tv-serie gemaakt die in 2020 is uitgezonden op NPO2.

Een fragment uit haar boek:

“Waarom staat ons maatschappelijke kompas toch zo hardnekkig afgesteld op economische groei? Welke beslissingen zouden we maken als we het streven naar drinkbare rivieren centraal zouden stellen? Hoe zouden we dan leven en werken?”

Li An neemt groepen het liefst mee naar buiten. Daar weeft ze haar eigen verhaal, met de persoonlijk ervaringen van de aanwezigen en de groep als geheel. Ze put daarbij net zo makkelijk uit het werk van Goethe, als uit de wijsheid van inheemse volkeren of de inzichten die dieren, bossen en rivieren ons geven. Een wandeling met Li An is voor velen een transformatieve ervaring.

Websites

www.drinkablerivers.org

www.drinkbarerivieren.nl

www.springcollege.org

<https://youtu.be/RyO0O84DPVs>

https://www.youtube.com/watch?v=nkBh_xmbIg0

Brett Duane, sustainable healthcare

ASSOCIATE PROFESSOR IN DENTAL PUBLIC HEALTH, TRINITY COLLEGE, DUBLIN

Brett Duane graduated from the University of Otago, New Zealand with a degree in dentistry. He has worked in Primary dental care as an Associate Dentist in England, and a self-employed dentist in Australia and New Zealand. He has a Masters in Management in Health (University of Newcastle, Australia), a Masters in Public Health (University of Glasgow) and a PHD in Dentistry (Finland). From 2001-2005 he worked as Senior Dental Officer in an Aboriginal health service.

In 2006-2010 he was Senior Dental Officer then Assistant Clinical Director (Oral Health Improvement), NHS Fife. From 2014-2015 he was Consultant in Dental Public Health in Public Health England and is currently Associate Professor in Dental Public Health, at Trinity College, Dublin. His main interests and research are the delivery of cost-effective high quality oral health services, inequities in oral health, the oral health of the more vulnerable (indigenous oral health, children's oral health and oral health in the elderly) and ensuring that the development of oral health services are sustainable. He also collaborates with the Centre for Sustainable Health Care.

Voordracht

Brett spreekt goed Nederlands en gaat de discussie zeker niet uit de weg. Door zijn jarenlange onderzoek op het gebied van sustainable healthcare heeft hij als geen andere inzicht en overzicht over waar we in de mondzorg kunnen bijdragen aan het thema duurzaamheid.

Zijn topics zijn:

- Decontamination (wipes, disinfectants, autoclaves, washing)
- PPE (personal protective equipment) gloves
- Being innovative in sustainable healthcare
- Prevention (environmental aspects)
- Development of Research opportunities in England
- Life Cycle Assessment

Michiel Lieshout, je eigen praktijk verduurzamen

Drs. H.F.J. (Michiel) Lieshout

Michiel studeerde tandheelkunde in Nijmegen. Na zijn afstuderen in 2003 trad hij, als tandarts, in dienst bij de Koninklijke Marine. In 2008 is hij gestart met de opleiding Maxillofaciale Prothetiek bij de Stichting voor Bijzondere Tandheelkunde Amsterdam (SBT). Van 2009 tot 2017 is hij werkzaam geweest als tandarts Maxillofaciale Prothetiek in het Antoni van Leeuwenhoek ziekenhuis, Amsterdam (Nederlands Kanker Instituut). Daarnaast is Michiel, in 2012 als restauratief tandarts (NvVRT/ EPA), in de verwijspraktijk voor prothetische en restauratieve zorg PRO-Rotterdam (PROCLIN) gaan werken.

Sinds 2021 heeft Michiel zich ingekocht in een algemene praktijk in Berkel en Rodenrijs (TandartsenPraktijk Lansingerland). Hier combineert hij algemene tandheelkunde met complexe/restauratieve tandheelkundige casuïstiek, deels op verwijzing uit de omgeving en zijn andere 'hobby'; de interactie tussen (top)sport en mondgezondheid.

Naast de werkzaamheden 'aan de stoel' is Michiel adviseur bij Dentiva op het gebied van de mogelijkheden tot het verduurzamen in de mondzorg. Tevens is hij bestuurslid van de Nederlands Vlaamse Vereniging voor Restauratieve Tandheelkunde (NVvRT).

Over de vele interesses geeft Michiel met enige regelmaat lezingen en schrijft hij artikelen in diverse tijdschriften

Voordracht

Om ons heen zien we de gevolgen van de opwarming van de aarde in steeds grotere vormen duidelijk worden. Niet ver weg maar voor onze neus. De zorg draagt met 7% bij aan het uitstoten van broeikasgassen. Wereldwijd staan we voor een grote uitdaging. Ook in de mondzorg kunnen we bijdragen aan het beperken van de uitstoot van broeikasgassen. Vele collega's zijn in hun praktijk bezig de nodige maatregelen te nemen. Maar waar zit de vervuiling en hoe kunnen we die tegen gaan? Hoe kunnen we in de mondzorg zuinig omgaan met de natuurlijke hulpbronnen als grondstof, water en energie? Waar staan we nu en waar moeten we naartoe?

Tijdens deze voordracht wordt de huidige stand van zaken geschetst en krijg je praktische handvatten om ook in jouw praktijk te starten met verduurzamen.

Elk stapje telt, maar samen hebben we meer impact!

Ira van Eelen, alternatieve proteïnen

Ira van Eelen

About **Ira** van Eelen

Ira van Eelen is proud to be able to work on two passions. Cultured meat as legacy from her father and preventive oral healthcare as gift to her son. **Ira**'s father, Willem van Eelen, was one of pioneers of the creation and production of cultured meat.

Ira is the chairman of the 'Invitromeat Foundation' founded by her father in 2002, member of JUST's advisory board, Senior consultant of Cellular Agricultural Society CAS, CEO and Co-founder of KindEarth.Tech, Co-founder of RESPECTfarms and writer of the closing words to the Dutch, French and German translation of Paul Shapiro's book "Clean Meat".

Current

Chairman of the "Invitromeat Foundation" founded by my father Willem van Eelen in 2002

Member of JUST's advisory board

CEO and Co-founder of KindEarth.Tech

Co-founder of RESPECT.farm

Writer of the foreword to the Dutch, French and German translations of Paul Shapiro's book "Clean Meat".

Exhibiting artist on the future of food in various museums like NEMO Amsterdam or Dresden Hygiene Museum.

EU advisor and political lobbyist for Cellular Agriculture

Spokesperson for CellularAgricultureNetherlands

NextNatureNetwork Fellow

CEO, Co-Founder, designer and Cultured meat speaker

Writer of the book “Tien tips voor slimme tieners” about oral health and prevention in puberty.

Chairman of the ToothCamp Foundation, a non-profit organisation working with teenagers on oral health

Board member of The HERE BUGU Foundation, a development in Mopti Mali.

Advisor to the Dental EXPO Easyfairs

Advisor to the Royal Dutch Dental Society KNMT

Advisor to the Discovery Museum

Co-founder of Vertimart Consultants BV

My lecture will consist of 3 parts,
The History, The present and The future of cultured meat.

Once upon a time

A short history of my father, Willem van Eelen’s work. He started more than 40 years ago but the seed was sown even earlier. What were the catalysts to a lifelong passion and what was his holy grail? What were the hurdles during that time in society, science, politics and mind-set? And what has changed....or not?

What can we learn from it today, to make bigger steps forward? What can we learn from the past that can prevent us making the same mistakes today?

The Quest

There are still big hurdles. I want to address them as enormous fun, tasty and exciting opportunities. Big open innovation spaces that are forgotten, neglected or misunderstood. Cultured meat has so many angles of approach. We will come to understand that nobody is free from impact or responsibility. Especially in my work with teenagers, I have learned that my biggest mistake; is to think my audience understands what I am saying. Without the basic knowledge of what we eat, our biology and life itself, we cannot expect other choices than what we know. There are many layers of knowledge and we will have to address all of them. In schools, in governments, in ethics, in science, in business and in beliefs. This is big, huge and that is exciting. We humans are great at big. We make big mistakes on our way to better and we can be great at doing good.

Happily ever after

I want to paint a picture of the future of food with cultured meat as a part of our daily life, as our future workspace and future business.

And I will try to make the audience understand that it is up to them, to make this “a near future”. I like to leave them with practical questions to take home. Training for the brain to be open, to see opportunities, to embark, to advocate or to be happy about what could be “in store” for all.

Recently one of my main topics is the role of farmers as small scale producers in the cultivated meat ecosystem. I have done research with the EU and together with Prof. Cor v.d. Weele also with Wageningen university.

My positivity stems from many great spirits like my father, that find a way to lead in the midst of terror. We owe it to them to do our utmost.

The urgency, of seriously embracing cultured meat as governments, regulators and venture capitalists for all living, is the main reason for me to talk about this.